

Lengyelország „Infrastruktúra és környezet 2007–2013” operatív programja

Lengyelország és régiói vonzerejének növelése

Jaroslaw Orłowski, igazgatóhelyettes, Infrastrukturális Programok Koordinációs Osztálya, Regionális Fejlesztési Minisztérium, Lengyelország

Lengyelország „Infrastruktúra és környezet 2007–2013” elnevezésű operatív programja (OP) az Európai Unió történetének eddigi legnagyobb szabású kohéziós politikai eszköze. Ez az OP rendelkezik a Kohéziós Alapból Lengyelországnak juttatott összeg jelentős része (több mint 22 milliárd euró) felett, ráadásul további, tekintélyes mértékű támogatásban részesül az ERFA részéről is (5,7 milliárd euró).

Az operatív program forrásainak több mint 66%-át a növekedést és foglalkoztatást célzó, úgynevezett „lisszaboni stratégia” célkitűzéseinek megvalósítására fordítják. A fennmaradó források legnagyobb része környezetvédelmi intézkedéseket szolgál. A források hatalmas koncentrációja révén ez az OP várhatóan nemcsak Lengyelországra, hanem egész Európára jelentős hatást fog gyakorolni.

A program 6 ágazatban fog hozzájárulni infrastrukturális beruházásokhoz: környezetvédelem, közlekedés, energia, felsőoktatás, kultúra és egészségügy. Fő célkitűzése: *„Lengyelország és régiói befektetési vonzerejének a technológiai infrastruktúra fejlesztésével történő növelése – az egészségügy, a kulturális örökség és a környezet védelme és állapotának javítása, valamint a területi kohézió fejlesztése mellett.”*

Bár a program hatóköre rendkívül széles, jól meghatározott fókuszpontokkal rendelkezik: valamennyi prioritáshoz világosan meghatározott célok tartoznak, és azok a lehető legnagyobb hozzáadott értékű tevékenységekre koncentrálnak. A tevékenységek remekül kiegészítik egymást, miközben mind ugyanazt a gazdasági célkitűzést szolgálják: a befektetési vonzerő növelését. Ez a közös cél átfogó megközelítést igényel, mivel pl. önmagában – a környezeti infrastruktúra és az energiaellátás egyidejű fejlesztése nélkül – a közlekedési infrastruktúra fejlesztése nem volna elegendő. Ahhoz, hogy fenntartható gazdasági növekedést sikerüljön elérni, a környezetvédelmi megfontolásoknak kezdetektől fogva az OP horizontális célkitűzései közé kell tartozniuk.

Ahogy az „Infrastruktúra és környezet 2007–2013” operatív program stratégiai része fogalmaz, a fenntartható fejlődés elve a gyakorlatban olyan beruházások támogatásával valósul meg, melyek a környezetvédelemhez közvetlenül vagy közvetve kapcsolódnak:

- a környezethez közvetlenül kapcsolódó kezdeményezések, például szilárd hulladék kezelésével és szennyvízkezeléssel, hulladéklerakó-rehabilitációval foglalkozó projektek; az ökológiai biztonság növelése; a lengyel vállalkozások környezetvédelmi követelményeknek való megfeleltetése és ösztönző pénzügyi eszközök juttatása az ilyen követelményeken túlmutató intézkedések számára; a biológiai sokféleség és a védett területek megőrzése; a környezetvédelem társadalmi támogatásának fejlesztése stb.
- a környezetvédelemhez közvetve kapcsolódó kezdeményezések, például a környezetbarát közlekedési módokat – vasúti és tengeri közlekedést, nagyvárosi tömegközlekedést, multimodális közlekedési fejlesztéseket, belvízi közlekedést és intelligens közlekedési rendszereket – támogató tevékenységek és projektek. A Kohéziós Alap 7,6 milliárd eurós támogatást nyújt egy kifejezetten a környezetbarát közlekedéshez kapcsolódó egyedi prioritási tengelynek. Az energiaágazat terén olyan projektek tartoznak ide, melyek az energiafogyasztást javítják és csökkentik, valamint a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatosak.

A fentiekkel párhuzamosan, a különböző prioritási tengelyek alá tartozó projektek kidolgozása, értékelése és végrehajtása során mindvégig figyelembe veszik az energiafogyasztás ésszerűsítését, a hatékony energiafelhasználást, a megújuló forrásokból származó energiát, a szennyezés csökkentését és kompenzálását szolgáló tevékenységeket, valamint az olyan tényezőket, mint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású megoldások.

Az „Infrastruktúra és környezet 2007–2013” operatív program hozzá fog járulni a közösségi politikákban meghatározott célkitűzések, valamint a lengyelországi nemzeti környezetvédelmi stratégi-

Mélyszivattyúk üzembe helyezése az új dodrzycai víztisztítóban (Lengyelország)

ák és politikák végrehajtásához. Az OP végrehajtása révén haladást lehet elérni az ún. „függetlenítési elv” – vagyis a kibocsátási szintek és az energiaigény gazdasági fejlettségtől való függőségének elválasztása – terén.

A program azt is lehetővé teszi Lengyelország számára, hogy teljesítse az üvegházhatású gázok kibocsátásával kapcsolatos célkitűzéseket, amelyeket az Európai Unió 2007-ben határozott meg. Ezt olyan tevékenységek támogatásával biztosítják majd, amelyek célja az energiaágazat hatékonyságának növelése, a megújuló energiák használatának ösztönzése, a fenntartható közlekedési rendszerekbe

való beruházás, és adott esetben annak vizsgálata, hogy egy-egy konkrét tevékenység hogyan hat a kibocsátások csökkentésére.

További információk:
<http://www.pois.gov.pl>